

විශ්වකෝෂය යනු විෂය සීමාවක් නැතිව හෝ තනි විෂයයක් පිළිබඳව හෝ තෝරා ගත් වැදගත් මාතෘකා යටතේ තොරතුරු සංග්‍රහ කරමින් සම්පාදිත කෘති විශේෂයකි. ඇතැම් විට විශ්වකෝෂයක් තනි පොතක් වශයෙන් පළ කර තිබිය හැකි ය. බොහෝ විට මේවා පොත් කාණ්ඩ කිහිපයක් වශයෙන් පළ කෙරේ. තනි විෂයයක් යටතේ හෝ විවිධ විෂය යටතේ හෝ සම්පාදනය වූව ද විශ්වකෝෂයක තොරතුරු සංග්‍රහ කෙරෙනුයේ මාතෘකා පාඨවල අකාරාදී පිළිවෙළ අනුව ය. විවිධ පොතපත සම්පාදනය කර ගැනීමට මෙන් ම විවිධ විෂය කරුණු සොයා ගැනීමට ද පාඨකයන්ට විශ්වකෝෂවලින් මහත් පිටුබලයක් සැපයේ. මෙම පාඩම විශ්වකෝෂ භාවිතය පිළිබඳ මූලික අදහසක් ලබා ගැනීමට මග පෙන්වයි.

සිංහල සාහිත්‍ය විශ්වකෝෂය, සමයාන්තර විශ්වකෝෂය, නර්තන විශ්වකෝෂය, ජනශ්‍රැති විශ්වකෝෂය ආදිය සිංහල භාෂාවෙන් එක් එක් විෂයය යටතේ පළ කොට ඇති විශ්වකෝෂ කිහිපයකි. සිංහල භාෂාවෙන් පළ වන ප්‍රධාන ජාතික විශ්වකෝෂය වන සිංහල විශ්වකෝෂය, විවිධ විෂයන්ට අදාළව සම්පාදනය වන්නකි. මේ වන විට එහි කාණ්ඩ 13ක් පළ කොට ඇත. *Encyclopaedia Britannica* යනු ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් සම්පාදිත ලොව වඩාත් ප්‍රචලිත විශ්වකෝෂය යි. 1768 සිට පළ කෙරෙන එහි, මේ වන විට සංස්කරණ 18ක් නිකුත් වී තිබේ. වර්තමානයේ එය නිකුත් කෙරෙනුයේ විද්‍යුත් ග්‍රන්ථයක් වශයෙන් සංගත කැටි මාර්ගයෙන් හා අන්තර්ජාල මාධ්‍යයෙන් පමණි. Wikipedia යනු අන්තර්ජාලයෙහි ප්‍රචලිත ජනප්‍රිය විශ්වකෝෂයකි. මේ පාඩමෙන් දැක්වෙන්නේ සිංහල විශ්වකෝෂයේ සිව්වන කාණ්ඩයෙන් උපුටා ගන්නා ලද පිටු දෙකකි. එහි විවිධ විෂය පාදක කර ගෙන තොරතුරු සංග්‍රහ කර ඇති බව එම පිටු අධ්‍යයනය කිරීමෙන් හඳුනා ගත හැකි ය.

මෙහි සහතික ඇත. උතුරු ඉරණ්ඩි දූෂකයින් උප පැලැල්ලක්, රජයේ බෙහෙත් කාලාවක්, පාසලක් හා කුඩා පල්ලි දෙකක් ඇත. මෙහි උතුරු කොළඹ පුද්ගලාගාරයක් ද තිබේ. මෙම දූෂකවල පස කීපයක, දේශගුණය ඉතා කාර්යක්ෂම, වියළිය, රසවත් වෘක්ෂලතාවය ද දුලබය. මිසුන් මැරීම මෙහි සහයකර ප්‍රධාන වේදනාවකි. ඉරණ්ඩි දූෂක දෙසක් සහයකරය කුන්කරුණකයක් පමණ වේ යයි සලකනු ලැබේ.

ඉරණ්ඩි. උතුරු පළාතේ කනකරායන් ආරු කමිටි සහ හරහා වෙල්ලක් බැඳ තනා ඇති පැරණි වැවකි. මෙහි වෙරළබඩය පොරොත්තු කළු මි ඉතා වර්ණය වී ඇත.

මෙහි සහ වර්ෂයේ මුල් භාගයේ දී ප්‍රධානතාවයන් වන ප්‍රතිසංස්කරණය කරන ලද වාරි කර්මාන්ත අදාළව ඉරණ්ඩි ද වැදගත් වේ. ඉරණ්ඩි හා දිව්ආරුකුලම් යන වැව් ආශ්‍රිතව කරවන සංවර්ධන ව්‍යාපාරය නම් වාරිමාර්ග වැඩ පිළිවෙළක් ඇත. අනුරාධපුරය-යාපනය මහාමාර්ගයේ 153 වැනි පැයවූ කණුවට සැ. 2ක් පමණ කැපෙන තිත් කනකරායන් ආරු සහ හරහා ප්‍රතිසංස්කරණය කර බැඳි වෙල්ල නිසා මෙකල ඉරණ්ඩි වැව දිගින් පැයවූ 5½ක් පමණ වේ. මෙහි වැව කණ්ඩිය අඩි 9,900ක් දිගය. අක්කර 5,750ක් විශාල වූ මෙහි වාරිකාව අක්කර අඩි 82,000 කි. දිව්ආරු කුලම් වැවෙන් ස්ල සම්පාදනය වන වෙදක ද ඇතුළුව අක්කර 10,000කට පමණ එයින් වාරි මාර්ග පහසුකම් සැලසේ.

ඉරබිටු කරුව. සිකුරු ප්‍රභයාව (කරුවට) වැවකාර වන නමකි. ඇතැම් සංකුල දී එය පහත් ඵලය වැටෙන තුරුම පාසා නිවසක හෙයින් පහත් කරුව යයි ද ඇතැම් සංකුල දී ඉරබිස මිය වන ම අනෙකුත් දර්ශනය වන හෙයින් ඉරබිටු කරුව යයි ද එම වාරිකාර වේ. සාම්ප්‍රදායිකව ප්‍රජාවන්හි මෙහි සාරකා, දවසක් කරු යන නම්වල මෙහි සාරකාව දක්වා ඇත. ප්‍රභයාව ඉතා දුරින් මෙහි කරන මේ ප්‍රභයාව ස්වකීය කක්ෂය වටේ වරක් යාමට දින 22ක් පමණ ගත වේ. මේ කරුව දිස්වීමක් සුදුසාවක් යුක්තය. පුරාතන ශ්‍රීක මනුෂ්‍යයන් මේ ප්‍රභයා සන්ධිත කාලයෙහි

අනෙක් බටහිර දෙස දර්ශනය වන වීච හෙස්පෙරස් (Hesperus) නමින් ද උදය කාලයේ පාසා නිවසක වීච හෙස්පෙරස් (Phosphorus) නමින් ද හැඳින්වූහ. සැඟු පාරුව යනු ද මීට ම නම (සිකුරු මලකු).

ඉරමුසු [හෙමිඩේන්සියා ඉන්ඩියානා—*Hemideasma indicus* (L.) Ait. f.]. ඉරමුසු වනාහි කාණ්ඩය වූ කොට කඳකින් යුක්ත, බිම දිගට අතු ඇදෙන බහුබාර්ෂික පැළෑටියකි. කොළවල හැඩය වෙනස්වනු ලැබේ. කොළ කක්ෂයන්හි පිහිටි බහු-අක්ෂවල (lymas) මල් කටහඬි. මල් මුසුව යෙහි පිටපැත්ත කොළපාවය. ඇතුළු පැත්ත හිල් මිශ්‍ර රතු පැහැයෙන් යුක්තය. ඵලය වරාවකි (follicle). ඇට කරපාවය, කුඩාය, පැහැලිය. ලංකාවේ අඩි 2,500 කට වඩා උස් පොඬු ප්‍රදේශවල ඉරමුසු කරමක් බහුලය. ඉන්දියාවෙන් මේ භාගය වැවේ.

ඉරමුසු වීච්ලක්

ඉරමුසු මුල සුගන්ධකය. පැළෑටිය සහ මුලින් ගෙන ඉරමුසු කැඳ සඳු ලැබේ. වෙළඳුන්ගේ උණු වතුපෙහි කම්බා බීමට ගනු ලැබේ. ඉරමුසු අක්ෂවලයාගේ (Asclepiadaceae) (බ.) කුලයට අයත් භාගයකි.

ආයුර්වේද මතය : හෙළ (සුදු) ඉරමුසු, කර ඉරමුසු වශයෙන් ප්‍රභව දෙකකි. ඊටා අත්ල සාරවි, කාණ්ණ සාරවි ආදී නම්වලින් සංස්කෘත නිසන්ධිවල හඳුන්වා ඇත. ඉරමුසු දෙවන ම මධුරය; සීනිදුය; ඉරුය; අහු උරදවයි. සිත්දෙසව, අරුචි, ස්වය, සිත්කාර, කාස, කාණ්ණ පහ කරයි; කුන්දෙය ද රුධිර දෝෂ, පුරු, ඊරු, අධිසාර, මේහ, වීෂ, කුෂ්ඨ, කණ්ඩුකි, ආමිලාහ, වාතරක්ත, සුඛිතර්ග යන මේහ ද නාසයි.

කර ඉරමුසු මලබැඳීම කෙරෙහි ; ජීවලය ; රක් සිත්, මෙහි හා සිත් දිගයි ; අරුචි ගම්නය කරයි. ස්කන්දපස්මාර, ස්වය, අරුචි, සිංහදාසින රෝග, වර්මකාර, මුඛකම්ප, රක්තසිත්ත, වුණ, පෝත්තරෝග, වාතව්‍යාධි, වුණෝධිත හා සුභසා නම්වූ මාලසුභදෝෂ සම්පාදන දෙසා ඉරමුසු වෙනත් සිංහට වර්ග සම්පාදන යොදනු ලැබේ.

ඉරරාජ [පෙප්ලස්සිනා වෙරියා -- *Zeuxine regia* (Lindl.) Trim.]. මෙය පුළුබ් අහල් 4 පිට 8 දක්වා උසට වෙරවී කොඩිබිම් වැටෙන සීනිව පැළෑටියකි. එහි පත්‍ර නටුව කෙටිය ; පත්‍ර කලය පටුය ; පාණ්ඩය වීල්ලු වැනිය, ස්ඵුය. පත්‍රය මැද දිග අභට සුදු පටියක් වැටී තිබේ. මල් කටහඬකින් අහුසා වූ සමිත අභියාය, මල් කුඩාය ; ලා කහපාවය.

ඉරරාජ පැළෑටියේ ලක්ෂණවලට සමාන ලක්ෂණ වලින් යුත් කටහි පැළෑටියක් සඳරාජ (බ.) නමින් හැඳින්වේ. සඳරාජ පැළෑටියේ කොළ හා මල් වැටීන්ය.

ඉරරාජ හා සඳරාජ පැළෑටි බෙහෙතින් වැටෙන්නේ සමරපමුච්ච පළාතේ පහත් මුකුලාන්වලය. මුදු මට්ටමෙන් අඩි 4,000කට වඩා උස් වූ ප්‍රදේශවල මේ පැළෑටි දක්නට නොලැබේ.

ඉරරාජ වැටෙන්නේ ලංකාවේ පමණකි. කොළ වල ඇති අලංකාරත්වය නිසා එය වඩනු ලැබේ. ඉරරාජ සීනිවයේ කුලයට අයත්ය.

ආයුර්වේද මතය : ඉරරාජ වදම්ය වෙදකමට අයත් යම් යම් බෙහෙත් පැළෑටි පිණිස ගනී. විශේෂයෙන් සර්ප වීෂ වෙදකමට අයත් ඇතැම් බෙහෙත් පැළෑටි එය ගැනේ.

වෙරවී පැළෑටි

ඉරවඩි ගහ. පුරුමයේ ඉතා ම විශාල වූත් ප්‍රධාන සාහායක ගන්නාවූත් ගංගාවයි. ඉන්දියා-චීන-පුරුම දේශසීමාව අසල පිහිටි නමිනින් ආදී කඳුවලින් පටන් ගන්නා මාලි ගහ නමයි. ඉරවඩි ගහේ ප්‍රධාන මීට ගංගාය. මාලි-නමයි දෙගංවේටට මැදක් ඉන්තාමේ දී නාසයි ගහ යා 375ක් පමණ පළලය. එම කුඩා වූ මාලි ගහ දෙගංවේටට පමණයේ දී යා 150ක් පමණ පළල්ය. මාලි ගහ මෙහි ම ඉරවඩි ගහ ද හෝ ගෝමුකයන් වඩිත් හඳුන්වනු ලබන්නේ නමිනිනි නමිනි. කාසා අසල දී එක් වන කොන්තේ ගහ ද මෙහිවෙල් අසල දී එක් වන මිනිනි-ගේ ගහ ද ස්වෙටේ පළාතේ දී එක් වන මු ගහ ද මිනිනි-ගේ අසල දී එක් වන මිනිනි-ගේ ගහ ද ඉරවඩි ගහේ ප්‍රධාන අතුන-ගාය. ව්‍යාධි, වරික්, වරෙත් හා උණු යන ගංගාවන් එක්වීමෙන් සැදෙන වන්ඩිත් ඉතා ම විශාල අතුන-ගාවය. මාලි-නමයි දෙගංවේටේ පිට ඉරවඩි ගහ සාහායකයෙන් අතුරු දෙසට ගලක් නාමිත් සහ කාසා නගර අසර ද මෙහිවෙල් නගරය අසල දී ද විශාල වංග දෙකක් සිසිපේ සිටිමට ගලයි. පටිද මාලි-නමයි දෙගංවේටේ පිට මෙහිවෙල් දක්වා ඉරවඩි නිම්නය සමහර පැහැක දී යා 4,000ක් පමණ පළල කඳු පෝෂේ හා සිත්කාර යන සත්හි දී ගහ ගලා බස්නේ යා 50කට නොවැඩි වූ පටු දෙරු මැදිනි. මිනිනි-ගේ මේගයෙන් පහළ ඉරවඩි ගහ බෙහෙත් අසර සමිතය. වන්ඩිත් මේගයෙන් පහළ ඉරවඩි ගහට එක්වන ගංගා කුඩා නමුත් ආර්ථික වශයෙන් ඊටා බෙහෙත් වැඩිදිය වේ. අකඳුන්ටටු-නම් සාහායකයෙන් පහළ ඉරවඩි නිම්නය ඉන් ඉහළ නිම්නය මෙහි කඳුවලින් ආර්ථිකය වූ පටු පෙදෙසක් නොවේ. ඉන් පහළ පහළ 100 4 දක්වා පුරුල් වූ ගහ දෙසට විශාල පැහැනලා ඇත. මුහුද වෙරළේ පිට සැ. 140ක් පමණ උතුරින් ආරම්භ වන වෙල්ටාව ම. සැ. 12,000ක් පමණ විශාලය. ප්‍රධාන අසරාගා නමියකින්

සාරාගය

අවබෝධය

1. මෙහි දැක්වෙන විශ්වකෝෂ පිටුව උපකාර කර ගනිමින් පහත දැක්වෙන ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
 - i. ඉරණමඩු වැවෙහි ජල මූලාශ්‍රය නම් කරන්න.
 - ii. හෙළ ඉරමුසු සහ කළු ඉරමුසු සංස්කෘත නිසඤ්චල හඳුන්වා ඇත්තේ කෙසේ ද?
 - iii. ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික ඉරරාජ ශාකය වැවෙන්නේ කවර ප්‍රදේශවල ද?
 - iv. ඉරණමඩු, ඉරබටු තරුව, ඉරමුසු, ඉරරාජ, ඉරවඩි යන පද පෙළ ගස්වා ඇත්තේ කුමක් පදනම් කර ගෙන ද?
 - v. ඒ අයුරින් වචන පෙළ ගස්වා ඇති කෝෂ ග්‍රන්ථ දෙකක් නම් කරන්න.

සිංහල අකාරාදි පිළිවෙළ

භාෂාවක අකාරාදි පිළිවෙළ සකස් වන්නේ එහි හෝඩිය සකස් වී ඇති ආකාරය අනුව ය. මේ නිසා අකාරාදි පිළිවෙළ ඒ ඒ භාෂා අනුව වෙනස් වේ. සිංහල හෝඩියේ අක්ෂර පටිපාටිය බොහෝ දුරට සංස්කෘත අකාරාදි පිළිවෙළ අනුව සකස් වී ඇත. සිංහල අක්ෂර මාලාව පෙළ ගස්වා ඇත්තේ ඒ ඒ අක්ෂරයට හිමි සම්මත ස්ථානයට අනුකූලව ය.

සිංහල ලේඛන ව්‍යවහාරයේ ඇති අක්ෂර ගණන හැටකි. ඒවාහි අකාරාදි පිළිවෙළ පහත දැක්වේ.

අ ¹	ආ ²	ඇ ³	ඈ ⁴	ඉ ⁵	ඊ ⁶
උ ⁷	ඌ ⁸	ඍ ⁹	ඎ ¹⁰	ඏ ¹¹	ඐ ¹²
එ ¹³	ඒ ¹⁴	ඓ ¹⁵	ඔ ¹⁶	ඕ ¹⁷	ඖ ¹⁸
඘ ¹⁹	඙ ²⁰				
ක ²¹	ඛ ²²	ග ²³	ඃ ²⁴	ච ²⁵	ඡ ²⁶
ඣ ²⁷	ඤ ²⁸	ඦ ²⁹	කධ ³⁰	කඳ ³¹	ල ³²
ට ³³	ඳ ³⁴	ඪ ³⁵	ණ ³⁶	ණ ³⁷	ඬ ³⁸
ක ³⁹	ඵ ⁴⁰	ද ⁴¹	ධ ⁴²	න ⁴³	ඳ ⁴⁴
ප ⁴⁵	ඵ ⁴⁶	බ ⁴⁷	භ ⁴⁸	ම ⁴⁹	ඹ ⁵⁰
ය ⁵¹	ර ⁵²	ල ⁵³	ව ⁵⁴		
ශ ⁵⁵	ෂ ⁵⁶	ස ⁵⁷	හ ⁵⁸	ළ ⁵⁹	ඟ ⁶⁰

ඉහත අකුරු 60 අකුරින් අකුරු අටක් පදයක මූල නො යෙදේ. එනම්, සෘ, ශ, ජ, ඩ, ද, ඩ, ට, ට, ට යන අකුරු ය. සිංහල අකාරාදි පිළිවෙළ අනුව ස්වර, ව්‍යංජනාක්ෂරවලට කලින් යෙදෙන අතර, අල්පප්‍රාණ අක්ෂරය ඊට අනුරූප මහාප්‍රාණාක්ෂරයට කලින් යෙදේ. ව්‍යංජනාක්ෂරයක් සමග පිලි යෙදූ විට ඇති වන අකාරාදි පිළිවෙළ දැන සිටීම ද ප්‍රායෝගික වශයෙන් වැදගත් වේ. නිදසුනක් වශයෙන් ‘ක’ ශබ්දයට එක් එක් ස්වරය යෙදුණ කල ඊට අනුව පිලි සහ සංකේත යෙදීමේ දී අනුගමනය කළ යුතු අක්ෂර පටිපාටිය මෙසේ ය.

ක	කා	කැ	කෑ	කී	කී	කු	කු
කෘ	කෘෘ	කෙ	කේ	කෙක	කො	කෝ	කොඟ
ක්	ක්‍ය	ක්‍ර	ක්‍රා	ක්ඳ	ක්ඳ	ක්‍රි	ක්‍රි
ක්රු	ක්රු	ක්‍රෙ	ක්‍රේ	ක්‍රෙක	ක්‍රො	ක්‍රෝ	ක්‍රොඟ

හල් අකුර යෙදීම

අකාරාදි පිළිවෙළ අනුව වචන පෙළගැස්වීමේ දී හල් අකුර යෙදෙන්නේ කොතැනක ද යන්න ආධුනිකයන්ට පමණක් නො ව විියකුන්ට ද ඇති වූ ගැටලුවකි. හල් වූ ව්‍යංජනාක්ෂරය ගාත්‍රාක්ෂර මාලාවේ මූලට හෝ අගට හෝ යෙදිය හැකි ය. මේ සම්බන්ධයෙන් ශබ්දකෝෂ කර්තෘවරුන් ක්‍රම දෙකක් අනුගමනය කර ඇති බව පෙනේ. වැලිවිටියේ සෝරත හිමියන්ගේ ශ්‍රී සුමංගල ශබ්දකෝෂය මේ සම්බන්ධයෙන් අනුගමනය කරන ක්‍රමය නම් හල් අකුරකින් අවසන් වන වචනය පළමුවෙන් ද ඉන් අනතුරුව ඒ හල් අකුරට අ සිට ඔඟ තෙක් ස්වර යෙදුණු රූප ද දැක්වීමෙන් පසුව හල් අකුරට පසු වෙනත් ව්‍යංජනාක්ෂරයක් යෙදෙන පද දැක්වීම යි. නිදසුනක් වශයෙන් ‘අ’ යන්නට පරව ‘ක’ යෙදෙන විට ඒ පද ශ්‍රී සුමංගල ශබ්දකෝෂයෙහි ඉදිරිපත් කොට ඇති අනුපිළිවෙළ මෙසේ ය.

ක්	:	අක් (අංකය, අග ලකුණු)
ක	:	අකම්ප
කා	:	අකාල
කැ	:	අකැප
කී	:	අකීරිය
කී	:	අකීකරු
කු	:	අකුරු
කෘ	:	අකෘතඥ
කෙ	:	අකෙච් (වැළකීම)
කො	:	අකොස් (බැනීම)
කොඟ	:	අකොශල (අවිද්‍යාව)
ක්කේ	:	අක්කර
ක්කේආ	:	අක්කා
ක්කේඅ	:	අක්ෂර
ක්කේඔඟ	:	අක්ෂොහිණි
ක්කේඳආ	:	අක්ෂ්‍යාරෝග්‍යශාලාව

අකාරාදී පිළිවෙළට අනුව වචන පෙළ ගැස්වීමේ දී හල් අකුර යෙදීම සම්බන්ධයෙන් සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සම්පාදිත සිංහල ශබ්දකෝෂය හා හරිශ්චන්ද්‍ර විජයතුංගගේ ප්‍රායෝගික සිංහල ශබ්දකෝෂය ආදියෙහි අනුගමනය කර ඇති පිළිවෙත අනුව, හල් ව්‍යංජනයකින් අවසන් වන පද සංග්‍රහ කොට ඇත්තේ ස්වර ශබ්ද අවසානයෙහි ය. මෙහි අකාරය පෙරටුව යෙදෙන ‘අ+ක්’ එන්නේ ‘අ+ක්+අ’, ‘අ+ක්+ඔ’ ආදී වශයෙන් යෙදුණු වචනවලට පසුව ය. සංස්කෘත ඉංගිරිසි ඇතුළු ශාස්ත්‍රීය ශබ්දකෝෂ අනුගමනය කර ඇත්තේ මූලික ක්‍රමය යි.

ක	:	අකම්ප
කා	:	අකාල
කැ	:	අකැප
කි	:	අකිරිය
කී	:	අකීකරු
කු	:	අකුරු
කෘ	:	අකෘතඥ
කෙ	:	අකෙච් (වැළකීම)
කෝ	:	අකෝස් (බැනීම)
කෝ	:	අකෝශල (අවිද්‍යාව)
ක්	:	අක් (අංකය, අග ලකුණ)
ක්කඅ	:	අක්කර
ක්කආ	:	අක්කා
ක්කඈ	:	අක්කර
ක්කඔ	:	අක්කොහිණි
ක්කඌ	:	අක්කාරෝග්‍යශාලාව

මේ ක්‍රමයට අනුව, ස්වරයකට හා ව්‍යංජනයකට පසුව අකුරු යෙදෙන පිළිවෙළ මෙසේ ය.

අක	අකා	අකැ	අකෑ	අකි	අකී
අකු	අකු	අකෘ	අකෘෘ	අකෙ	අකේ
අකෙක	අකො	අකෝ	අකෝ	අක්	අක්ක

අනුස්ථානය හා විසර්ගය යෙදීම

අනුස්ථානය හා විසර්ගය ව්‍යංජනාකෘත වන නමුදු ස්වරාරූඪව නො යෙදෙයි. ඒ අනුව අනුස්ථානය හා විසර්ගය දෙකින් අනතුරුව යෙදෙනුයේ ව්‍යංජනාකෘතයක් පමණි. මේ හේතුව නිසා අකාරාදී පිළිවෙළින් වචන පෙළ ගැස්වීමේ දී අනුස්ථානය හා විසර්ගය දැක්විය යුත්තේ ස්වර අවසානයෙහි ය; වර්ග ව්‍යංජනාකෘතයන්හි ආරම්භක අක්ෂරය වන ‘ක’ කාරයට පෙරටුව ය.

අ	අඔ	අං	අූ	අක	අකු	අක්
කං	කූ	ක	කා	කැ	කෝ	ක්

කං	:	කංකානම
	:	කංකාරිය
	:	කංකුන්
ක	:	කකුල
කා	:	කාහල
කැ	:	කැවිලි
කි	:	කිරි

විසර්ගය ද මේ ආකාරයෙන් ව්‍යංජනාකෘත මූලික යෙදේ.

දූ	:	දූබදායක, දූබිත
	:	දූශීල, දූසාධන
ක	:	දුක
කු	:	දුකුලා
ක්	:	දුක්ඛ

යංශය සහිත අකුර

යංශය යනු ව්‍යංජන ශබ්දයකට පසුව එන ‘ය’ යන්න ලියා දැක්වීමට යෙදෙන සංකේතයක් හෙයින් යංශය සහිත අකුරු එන්නේ අකාරාදී පිළිවෙළෙහි ‘ම’ යන්නට පසුව ය.

- න් - මු : කන්මුල
- න් - ය : කන්‍යකා
- න් - යා : කන්‍යාව

යංශය සහිත අකුරක් සමග පිලි යෙදෙන විට ඒවායෙහි අකාරාදී පිළිවෙළ මෙසේ ය.

කය	කායා	කයු	කයූ	කොය	කෝය	කොයා
----	------	-----	-----	-----	-----	------

රකාරාංශය සහිත අකුර

රකාරාංශය යනු ව්‍යංජන ශබ්දයකට පසුව එන ‘ර’ යන්න ලියා දැක්වීම පිණිස යෙදෙන සංකේතයක් හෙයින්, රකාරාංශය සහිත අකුරු එන්නේ අකාරාදී පිළිවෙළේ ‘ය’ යන්නට පසුව ය.

ක් - මා	:	අක්මාව
ක් - යා	:	අක්යාල
ක් - ර	:	අක්‍රම
ක් - රා	:	අක්‍රාන්ත
ක් - රි	:	අක්‍රිය
ක් - රෝ	:	අක්‍රෝධ
ක් - ලා	:	අක්‍රාන්ත
ක් - ව	:	අක්වරුව
ක් - ෂ	:	අක්ෂ

රේඵය සහිත අකුර

ව්‍යංජන ශබ්දයකට ඉදිරියෙන් එන ‘ර’ ශබ්දය ලියා දැක්වීම පිණිස යෙදෙන සංකේතය ‘රේඵය’ නම් වේ. එහෙත් රේඵය වෙනුවට ‘ර’ යන්න යෙදීමට සමකාලීන සිංහල ලේඛකයෝ වැඩි කැමැත්තක් දක්වති. එම නිසා රේඵය සහිත අකුරු යෙදිය යුත්තේ ද ‘ර’ යන්නට හිමි ස්ථානයේ ය.

ර - ඕ :	අරෝෂ
ර - ක :	අකී
ර - ස :	අසී
ර - ශ :	අඹී
ර - ට :	අථී

‘ඥ’ යන අකුරෙන් ආරම්භ වන වචන කිහිපයක් ද සිංහල ව්‍යවහාරයෙහි හමු වේ. ‘ඥ’ යනු සංයුක්ත ව්‍යඤ්ජනයක් හෙයින් එය සිංහල හෝඩියට ඇතුළත් නො වන සංකේතයකි. එබැවින් එබඳු වචන ස්ථානගත කළ යුත්තේ කෙසේ දැයි දැන ගැනීම ප්‍රයෝජනවත් ය. ‘ඥ’ සෑදී ඇත්තේ ‘ජ’ හා ‘ඤ’ යන අකුරු සංයෝග වීමෙන් බැවින් ‘ඥ’ යන්නෙන් ආරම්භ වන වචන යෙදිය යුත්තේ ‘ජ’ අකුරෙන් ඇරඹෙන සේ සැලකීමෙනි.

ජෝතික	ඥප්ති	ඥානවෘද්ධ	ඥාපන	ජෝෂ්ඨ
ජෝතිමත්	ඥාන	ඥානවිභාගය	ඥේය ධර්මය	ජෝර්තිර් විද්‍යාව
ජෝගඬ	ඥාති	ඥානෝපදේශය	ජ්‍යාමිතිය	ජ්වරය
ජෝතිමිත	ඥාන	ඥාපක	ජ්‍යාය	ජ්වලන

මෙහි අනුපිළිවෙළ මෙසේ ය.

...	ජෝ	ජෝ	ජ්ඤ (ඥ)	...	ජ්‍යා (ජ්‍යා)	...
-----	----	----	---------	-----	---------------	-----

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. පහත දැක්වෙන නාම අකාරාදී පිළිවෙළට සකසන්න.
 - i. අත්තා, මුත්තා, තත්තා, පනත්තා, කිත්තා, කිරිකිත්තා, ඇටිකිත්තා
 - ii. නේමීන්ද, ඊෂධර, විනතක, සුදර්ශන, අශ්වකර්ණ, යුගන්ධර, කරවික
 - iii. කොළඹ, රජරට, මොරටුව, රුහුණ, කැලණිය, පේරාදෙණිය, යාපනය
 - iv. අගුළ, අගෘහිත, අගස්ති, අග්නි, අගිල්, අගාධ
 - v. අමාවතුර, ධර්මප්‍රදීපිකාව, බුක්සරණ, සද්ධර්මරත්නාවලි, පූජාවලිය, සද්ධර්මාලංකාරය

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. විෂය සංකල්ප පැහැදිලි කර ගැනීම පිණිස පාසල් පුස්තකාලයේ ඇති විශ්වකෝෂය භාවිත කරන්න.
2. සිංහල අකාරාදී පිළිවෙළ ලියා පන්තියේ ප්‍රදර්ශනය කරන්න.